

Pankinaban na Estado kan Comersyalizadong Biotek/GM na Tanom: 2011 ni Clive James, Tagapagpundar asin Pamayo kan ISAAA

Pigdidikar kan nagsurat sa 1 bilyon na tios asin nagugutom na taho, asin an saindang pagbuhay

Biotech Crops padagos na minataas pagkalipas nin 15 sunud-sunod na taon nin pusog na pagtalubo, mientras an pankinaban na populasyon minaragongdong sa 7 Bilyon

Nin huli sa signipikanteng benepisyo, makusog asin padagos na pagtalubo sa 2011 na igwang doble-kadakol nin pagtaas abot 12 milyon na ektaryas, asin an taunan na pagtalubo nin otso por ciento, uminaabot sa 160 milyon na ektaryas, hali da 148 milyon na ektaryas kan 2010.

An paglangkaw nin patanuman nanotaran na 94-ves sa tahaw kan 1.7 milyon kan 1996 hanggan 160 milyon kan 2011, kun kaya an biotech crops an pinamarikas na maka-adaptar sa historya ngonian.

An pinaka makuri na testimonya kan biotech crops iyo an, hali sa taon 1996 hanggang 2011, milyon na paraoma sa 29 nasyon sa enterong kinaban, naggibo nin labi sa 100 milyon na independenteng desisyon na magtanom asin giraray magtanom nin kaenterohang ektarya na uminabot sa 1.25 bilyon- saro sa principal na rason sa pagkua kan tiwala asin pagtubod kan mga paraomang nagduduwa-duwa sa teknolohiya- an biotech crops nagdadara nin sustenable asin tamang benepisyong pang sosyal-ekonomikal asin pang kapalibutan.

Sa 29 nasyon na nagtatanom nin biotech crops sa laog kan 2011, 19 kaini nangegenot na nasyon asin 10 an industriyalisadong nasyon. Kada sampulong nangelegenot na nasyon tuminalubo lampas sa sarong milyon na ektarya asin nag tau nin dakulang pundasyon na minaurut para sa maabot na manlain-lain na pagtalubo.

Kan 2011, may naitala na 16.7 milyon na paraoma, lamas 1.3 milyon o otso por ciento hali 2010, mga saradit asin nagtitios na paraoma sa mga nagtatalubong nasyon; an mga paraoma iyo an “masters of risk aversion” asin kan 2011, may naitala na 7 milyon na saradit na paraoma sa Tsina asin 7 milyon sa Indya, nag elahir na magtanom sa laog nin 14.5 milyon ektaryas nin Bt cotton.

An nagtatalubong nasyon naglangkaw abot sa singkuenta por ciento kan kagabusán na biotech crops kan 2011 asin malalampasan kaini an mga industriyalisadong nasyon bago mag 2012. Sa 2011, an pagtalubo kan pagtanom nin biotech crops doble an kaskas asin kadakula sa mga nagtatalubong nasyon, asin onse por ciento o 8.2 milyon na ektaryas, kontra cinco por ciento o 3.8 milyon ektaryas sa industriyalisadong nasyon.

An “stacked traits” an importanteng “feature” – 12 nasyon nagtatanom nin biotech na may duwa o mas dakol na “traits” kan 2011, ini nag enganyo nin 9 hali sa 12 mga nagtatalubong nasyon. – 42.2 milyon ektaryas, o mas dakol nin apat na beses, hali sa 160 milyon na ektaryas mga “stacked” hali 2011, hangan 32.2 milyon ektarya o 22 por ciento kan 148 milyon ektaryas kan 2010.

An limang nangelegenot na naguuswag na nasyon sa biotek na pananom iyo an Indya asin Tsina sa Asya, Brasil asin Argentina sa Latin Amerika, asin South Africa na nasa kontinente kan Africa, na sa kagabsan nagrepresentar kan kwarenta por ciento kan pangkinaban na populasyon na minaabot sa 10.1 bilyon sa pag abot kan 2100.

Brasil, sa ikatolong sunud-sunod na taon, iyo an makina kan pagtalubo pankinaban, nagdugang kan ektaryang pigtatanuman nin biotech crops, mas dakul sa anu pa man na nasyon – igwa nin naitala na 4.9 milyon ektaryas, abot biente por ciento kan 2010. Kan 2011, na aprubaran and 6 na bagong produkto sa paagi nin makaskas na sistema, kairiba an pagtanum sa sadiring natad nin biotech virus resistant bean, na pinaggibo nin sarong pampublikong institusyon an EMBRAPA (Brazilian Agricultural Research Cooperation).

An Estados Unidos padagos na nangelegenot sa pagprodusir nin biotech crops sa pankinaban na igwang 69 milyon ektaryas na may poco mas o menos na 90 por ciento nin pag adaptar kan kagabsan nin biotech crops. An pagtanom nin RR Alfalfa nagpadagos na uminabot sa 200,000 ektaryas asin may kadagdagang 475,000 ektaryas nin RR sugarbeet. An virus

resistant papaya hali sa Estados Unidos na aprubaran na kunsumuhon na preskong prutas o pagkakan sa Hapon kan Deciembre 2011.

An Indiya nag celebrar kan ika sampulong anibersaryo kan Bt gapas, sa enot na pagkakataon luminanpas sa 10 milyon ektaryas an natanuman, uminaabot sa 10.6 milyon ektaryas, asin nag okupar nin otsenta y otso por ciento kan naitala na 12.1 milyon ektarya nin gapas. An principal na benepisyaryo nag suma total sa 7 milyon na saradit na paraoma sa laog nin 1.5 ektarya nin gapas. Napaurut kan Indiya an dilensya hali sa Bt gapas nin US\$ 9.4 bilyon sa laog kan 2002 hangan 2010 asin US \$ 2.5 bilyon sa laog lang kan 2010.

Sa Tsina, 7 milyon na saradit na paraoma (minaabot sa 0.5 ektarya) an nagtalubo na naitala sa 3.9 milyon ektaryas kan Bt gapas na pinag tala nin 71.5 por ciento nin pag adaptar. An pinag andaman na pag aprubar kan komersyal na produksyon kan Golden Rice sa Pilipinas sa malaog na 2013/14 magiging signipikante para sa Tsina.

Sa Mehico, duminakula sa 161,500 ektaryas nin biotek na gapas, na pig adaptar naitala da 87 por ciento na luminangkaw abot sa 178 por ciento hali sa 58,000 ektaryas kan 2010. An katuyuhan iyo an maging supisyente sa gapas, asin an pagtanom nin biotech na mais sa mga estadong nasa norteng parte, para mahipnuan an 10 milyon na toneladas paglangkaw asin pagmahal na pag importar.

An Aprika nagkaigwa nin padagos na progreso na may kasabay na regulasyon. An South Aprika, Burkina Faso asin Ehipto sa pinagibang pagtaranom naglantar nin tala na 2.5 milyon ektaryas; nadungangan pa nin tulong nasyon, an Kenya, Nigeria asin Uganda na nagkonduktar nin trayals sa lantad.

Anom na nasyon sa European Union an nagtala nin pagtanon na uminabot sa 114,490 ektaryas nin Bt mais, uminabot sa 26 por ciento hali sa 2010, asin may kadagdagan na duwang nasyon na pagtanon nin biotech na patata "Amflora".

Hali 1996 hanggan 2010, an biotech crops nag kontribwer sa seguridad kan pagkakan, pagging sustainable asin sa pagbago nin klima sa paagi kan: pagpalangkaw nin produksyon kan pananom na kantidad US \$ 78.4 bilyon; pagtao nin mas marhay na kapalibutan, sa paagi kan pagsalvar nin 443 milyon kg.ai nin pestisido; kan 2010 nagbaba an CO₂ emissions abot 19 bilyon kg poco mas o menos naghali nin 9 milyon na awto sa tinampo; pagkonserbar kan biodiversiti sa paagi kan pagsalvar non 91 milyon ektaryas nin daga; asin pagtabang para mahipnuan an pagtios sa paagi non pag-pagtabang sa 15.0 milyon na paraoma na iyo an pinakatios na tao sa entering kinaban. An biotech crops kinakaipuhan pero bakong ulang sagkod ini kaabay sa marhay na pamamaagi sa pag oma arog kan pagbarabalyo nin pananom asin pangmanehar kan resistensya kaini, mga bagay na kaipuhan kan biotech crops siring man sa mga konbensyonal na pananom.

Sa ngonian, igwa nin makuring panganganipo nin aprobado, may-siyentipikong basihan asin matipid asin napapanahon dangan epektibong regulasyones na responsible, marikas pero bakong "onerous" para sa mga saradit asin minaasensong nasyon pati man sa EU.

An pankinaban na valor kan pisog nin biotech pinagvaluar sa 13 bilyon dolyar kan 2011, na kun sain an komersyal na biotech na piosog pinagvaluar nin 160 bilyon dolyar kada taon.

An future nakakaenganyo sa masunod na mga taon anggan sa MDG nin 2015 huli ta magakakaigwa nin pagtaas poco mas o menos sampulong nasyon; an enot na biotech-based "drought tolerant" na mais na pigpaplanong mailuwas sa Norteng parte kan Amerika sa 2013 asin Aprika sa 2017; Golden Rice sa Pilipinas sa 2013/2014; Biotech mais kan Tsina na may potensyal na 30 milyon ektaryas asin masunod an Bt Rice. An biotech crops makakataao nin dakulang contibucion sa 2015 MDG goal para mabawasan an pagtios sa paagi nin pagpalangkaw kan produccion, sarong pangkinaban na cruzada na mapagtatabangan kan pampribado asin pampublikong sektor, arog kan drought tolerant na mais para sa Aprika na sinuportahan kan mga pilantropong institusyon arog kan Bill and Melinda Gates Foundation.

An ISAAA pinaghihiling an ka-enterohang pagtinarauhan nin kaaraman, inobasyon asin makuring patinabangtabang na iyo man an katuyuhan kan Gates Foundation sa G20 kan Nobiembre 2010.

Makukua sa ISAAA Brief 43 "Global Status of Commercialized Biotech/GM Crops: 2011" ni Clive James an mga detalyadong informacion kaini. Para sa mas dakul na informacion, bisitahan tabi an <http://www.isaaa.org> o kontakon an ISAAA SEASiaCenter sa numero +63 49 536 7216, o mag-e-mail sa info@isaaa.org.